

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๓๑๘/๒๕๖๓



สวค. 5/๖๖๘
วันที่ ๑๕ พ.ค. ๖๓
เวลา 14.0๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส1826 (๑๖๓๖)
รับที่ : ๑5458/54 1๖๓๖
วันที่ : 24 พ.ค. ๖๓ เวลา : 13:42

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

ที่ 5

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง สรุปผลการประชุม Asia-Europe Meeting (ASEM) High-level Conference on Food Security

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอสรุปผลการประชุม Asia-Europe Meeting (ASEM) High-level Conference on Food Security ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมแชงกรี-ล่า จ.เชียงใหม่ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน รัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ จากการประชุมระดับผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๗ (7th Asia-Europe Meeting - ASEM 7) ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศไทยได้รับ เป็น Issued-based Leadership เรื่อง Food Security และจากผลการประชุมผู้นำ ASEM ครั้งที่ ๘ (8th Asia-Europe Meeting - ASEM 8) เมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยและได้กล่าวในถ้อยแถลงที่ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องความมั่นคงอาหารของ ASEM และประสงค์จะผลักดันให้มีกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหาร โดยประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEM Food Security Conference ประมาณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับอนุมัติให้จัดประชุมเรื่องความมั่นคงอาหาร ภายใต้กรอบเอเชีย-ยุโรป Asia-Europe Meeting (ASEM) High-level Conference on Food Security ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมแชงกรี-ล่า จ.เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์เรื่องความมั่นคงด้านอาหารในกลุ่มประเทศสมาชิก ASEM รวมถึงการถ่ายทอด เทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้วสู่ประเทศกำลังพัฒนา ตลอดจนการให้ประเทศสมาชิก ASEM ได้เสนอ แนวทางข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การจัดทำกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหาร ในกลุ่มประเทศสมาชิก ASEM ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

จากผลการประชุม ASEM 8 นายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการและติดตามผลการประชุม ASEM 8 ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการตามพันธกรณีใน ฐานะ Issued-based Leadership เรื่อง Food Security เรียบร้อยแล้ว

/๓. สาระสำคัญ...

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม

การประชุมครั้งนี้มีผู้แทนจากประเทศสมาชิก ASEM เข้าร่วมประชุม ๒๐ ประเทศ ๒ องค์การ และองค์การระหว่างประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกอีก ๓ องค์การ ได้แก่ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือ FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) องค์การอาหารโลกหรือ WFP (World Food Programme) และสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ หรือ IRRI (International Rice Research Institute) รวมผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๑๔๗ คน

๓.๒ สาระสำคัญของการประชุม

(๑) ความสำคัญของประเด็นความมั่นคงอาหาร

ความมั่นคงอาหารเป็นประเด็นท้าทายที่ประชาคมโลกต้องร่วมมือในการดำเนินการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ที่ประชุมเห็นพ้องว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดวิกฤตด้านความมั่นคงอาหารของประเทศและโลก ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต นโยบายของประเทศที่ต้องการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงของผู้บริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้มีผลผลิตส่งออกไปเลี้ยงประชากรโลกลดลง สาเหตุที่มีความสำคัญอื่นๆ คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วม ภาวะแห้งแล้ง การระบาดของศัตรูพืช และโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งอุณหภูมิของโลกที่เพิ่มสูงขึ้น กระทบต่อการผลิตทางการเกษตร ประกอบกับปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี วัตถุดิบอาหารสัตว์ เป็นต้น มีราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาอาหารโลกขาดเสถียรภาพและปรับตัวสูงขึ้นมากกว่าร้อยละ ๕๐ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ นำไปสู่การขาดแคลนอาหาร ทำให้ประชากรโลกอดอยาก หิวโหยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยในปี ๒๕๕๓ มีผู้ขาดแคลนอาหาร ๙๒๕ ล้านคน และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี

(๒) การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะ ของประเทศสมาชิก

ประเทศสมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาความมั่นคงอาหารของชาติและโลกที่น่าสนใจในหลายประเด็น เช่น การกำหนดนโยบายความมั่นคงเป็นยุทธศาสตร์ชาติ การส่งเสริมการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง (Self-sufficiency) เพื่อให้มีผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภค การส่งเสริมการลงทุนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) โดยภาครัฐมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย กำกับดูแล และอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ในขณะที่ภาคเอกชนมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมการลงทุน และลดการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตที่นำเข้า การให้ความสำคัญต่อการสำรองอาหารในกรณีฉุกเฉิน การส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตในด้านต่างๆ เช่น การวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ฯลฯ ตลอดจนสนับสนุนการสร้างระบบข้อมูลพื้นฐานด้านผลิตและการตลาด (Food security information system) การสนับสนุนการค้าที่เสรีและเป็นธรรมตามกลไกการตลาด รวมถึงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Agriculture) คำนี้ถึงความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) และการสร้างความสามารถในการกระจายของอาหารได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการดำเนินการให้เกิดความสมดุลในการผลิตพืชอาหารและพืชพลังงาน

/ (๓) กรอบแนวทาง...

(๓) กรอบแนวทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงอาหาร

ประเทศสมาชิกต่างเห็นพ้องถึงความสำคัญทางการสร้างความร่วมมือในระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก ASEM และองค์การระหว่างประเทศ โดยตั้งเป้าไว้ว่าแนวทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางอาหารที่ประเทศสมาชิกกำหนดไว้นั้นมีอยู่ด้วยกัน ๑๑ ประเด็นหลักๆ ประกอบด้วย

- ๑) แต่ละประเทศสมาชิกจะผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และลดการบิดเบือนทางการค้า
- ๒) สร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงด้านข้อมูลและสารสนเทศระหว่างภูมิภาคเอเชียและยุโรป
- ๓) พัฒนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสำรองอาหารในกรณีฉุกเฉิน
- ๔) เสริมสร้างความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการตลาด
- ๕) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาหารเพื่อให้ปริมาณอาหารเพิ่มขึ้นและมีการผลิตอย่างยั่งยืน โดยการวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร เกษตรอินทรีย์ การจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๖) ความร่วมมือด้านพลังงานทดแทน โดยเฉพาะพลังงานชีวภาพให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงทางอาหาร
- ๗) การลงทุนการเกษตรอย่างรับผิดชอบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- ๘) ความร่วมมือด้านการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๙) ความร่วมมือด้านมาตรฐานอาหาร
- ๑๐) เสริมสร้างตาข่ายความปลอดภัยอย่างยั่งยืนสำหรับผู้ยากจน และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและสตรี
- ๑๑) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายย่อย

ทั้งนี้ ประเทศไทยเห็นว่า กิจกรรมลำดับแรกที่ควรผลักดันให้เกิดความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหารในกรอบ ASEM ได้แก่ การสร้างเครือข่ายข้อมูลด้านความมั่นคงอาหารและการสำรองอาหาร

๓.๓ ผลการประชุมในครั้งนี้จะนำเสนอต่อการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ซึ่งจะจัดขึ้นที่กรุงบูดาเปสต์ ประเทศฮังการี ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ และการประชุมผู้นำ ASEM 9 ซึ่งจะจัดขึ้นที่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปี ๒๕๕๕ ต่อไป

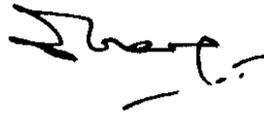
/๔ ข้อเสนอ...

๔. ข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อรับทราบผลการจัดประชุม Asia-Europe Meeting (ASEM) High-level Conference on Food Security ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมแวงกรี-ล่า จ.เชียงใหม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร. ๐๒ ๕๗๙ ๕๘๓๒

โทรสาร ๐๒ ๕๗๙ ๕๘๓๒